

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 472
van **KRISTOF SLAGMULDER**
datum: 31 maart 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT,
DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Onderwijzend en academisch personeel hoger onderwijs - ERK-niveau Nederlands

Op de ministerraad van 20 maart 2020 werd een gewijzigde versie van het ontwerp van onderwijsdecreet XXX goedgekeurd. Bij deze gewijzigde versie verviel het oorspronkelijke artikel dat besloot dat Nederlandstalige bachelors voortaan maximum 50% anderstalige vakken zouden mogen tellen, wat een fikse verhoging betekende t.o.v. de 18,33% die op heden van kracht is. De minister stelde in een reactie op de website Doorbraak (22 maart 2020): "De Vlaamse Regering heeft beslist dat het percentage anderstalige uren op 18 procent vergrendeld blijft: het Nederlands blijft de dominante instructietaal in ons hoger onderwijs. De Vlaamse Regering houdt vast aan het Nederlands als een volwaardige onderwijstaal in het hoger onderwijs."

In de geest van het regeerakkoord en de beleidsnota Onderwijs (die beide blijk geven de status van het Nederlands in het onderwijs te behartigen) is het mijns inziens nodig om werk te maken van initiatieven die ervoor zorgen dat het Nederlands in het hoger onderwijs niet stiefmoederlijk behandeld wordt, maar een volwaardige academische taal blijft.

De regering heeft hiertoe reeds een aanzet gegeven, zo lezen we in het regeerakkoord: "Gelet op de versterking van de positie van het Nederlands in het basis- en secundair onderwijs kan voor de bachelors het aandeel anderstalige opleidingen licht worden opgetrokken tot maximaal 9%. We zien strikt toe op deze beperking, net zoals op het ontstaan van zogenaamde 'spookopleidingen' waarmee onvolwaardige Nederlandstalige equivalenten worden aangeboden. Van het onderwijzend personeel en het academische personeel belast met een onderwijsopdracht dat de Nederlandse taal niet beheerst op het vereiste ERK-niveau binnen de vooropgestelde termijnen, wordt de onderwijsopdracht niet verlengd. De regeringscommissarissen treden desgevallend op."

In het licht van de genoemde versterking van de aanwezigheid en de status van het Nederlands binnen het hoger onderwijs in Vlaanderen, heb ik volgende vragen.

1. Hoeveel personeelsleden met een onderwijsopdracht zijn er momenteel (dus in het academiejaar 2019-2020) die de Nederlandse taal niet beheersen op het vereiste ERK-niveau (ERK: Gemeenschappelijk Europees Referentiekader voor Moderne Vreemde Talen: Leren, Onderwijzen, Beoordelen)? Indien mogelijk graag een opsplitsing tussen professionele bacheloropleidingen, academische bacheloropleidingen, masteropleidingen en andere.

2. Wat is de evolutie van het aantal personeelsleden met een onderwijsopdracht dat dit vereiste ERK-niveau Nederlands niet beheerst? Graag een overzicht van de voorbije vijf academiejaren, indien mogelijk ook met dezelfde opsplitsing tussen professionele bacheloropleidingen, academische bacheloropleidingen, masteropleidingen en andere.
3. Wat zijn de vooropgestelde termijnen waarvan sprake in het regeerakkoord?
4. Hoeveel onderwijsopdrachten werden tot nog toe niet verlengd of zullen niet worden verlengd door de maatregelen inzake de kennis van het Nederlands bij het onderwijzend en academisch personeel?
5. Zal de minister buiten de zogenaamde spookopleidingen ook optreden tegen afzonderlijke vakken binnen Nederlandstalige opleidingen waar vormelijk alles in het Nederlands is opgesteld (ECTS-fiches (European Credit Transfer System), evaluatie en examens enzovoort, maar waar de docent in kwestie de facto niet het Nederlands gebruikt als instructietaal?
6. Welke eventuele extra beleidsmaatregelen zal de minister ter zake nemen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 472 van 31 maart 2020

van **KRISTOF SLAGMULDER**

1. Van bij mijn aantreden als minister van onderwijs gaf ik aan de regeringscommissarissen de opdracht om een onderzoek te doen naar de toepassing van de taalregeling voor het academisch en onderwijzend personeel aan de Vlaamse universiteiten en hogescholen. Via mijn administratie vernam ik dat er van alle docenten die het Nederlands als onderwijstaal niet beheersen op niveau C1 gedurende het academiejaar 2019-2020 2 tewerkgesteld waren in de professionele bacheloropleidingen, 7 in de academische bacheloropleidingen en 8 in de masteropleidingen.

De volksvertegenwoordiger vindt de cijfers meer in detail in bij de bijlage.

De scoop betreft dus de titularissen die geen native speakers zijn en niet vrijgesteld zijn op basis van het artikel II.270, §1 CHO. Het betreft de docenten die niet beschikken over het vereiste attest ERK-niveau C1 Nederlands op het ogenblik dat ze de onderwijsopdracht uitvoeren.

Aan de regeringscommissarissen heb ik een rapport opgevraagd met meer details en een bredere scoop. Aan hen zal ik ook vragen om een oplossing te vinden voor de docenten die vandaag de dag niet het gepaste beheersingsniveau hebben. We hebben goede docenten, maar de lat moet nog hoger, alle docenten moeten voldoen aan de vereisten die zijn opgenomen in de Codex Hoger Onderwijs.

2. De door de regeringscommissarissen bevroegde historische cijfers bij de hoger onderwijsinstellingen naar aanleiding van deze schriftelijke vraag (zie bijlage) betreffen het Nederlands als onderwijstaal zoals geduïd bij vraag 1.

Mede in het licht van de huidige voor de onderwijsinstellingen bijzonder hectische periode bleek dat deze historische info niet overal tijdig voorhanden was en zeker niet op soort opleidingsniveau. De hierna weergegeven evolutie van de voorbije vijf jaar is derhalve niet volledig. De cijfers geven wel een beeld van het beperkt aantal personeelsleden dat in dit geval verkeerde en niet voldeed aan het decretaal bepaalde niveau de afgelopen vijf academiejaren.

3. betreffende artikel II.270, §1 CHO bepaalt als volgt: *"Elk lid van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel, belast met een onderwijsopdracht, moet de onderwijstaal waarin hij een opleidingsonderdeel doceert op adequate wijze beheersen."*

Uit deze bepaling blijkt dat wat de kennis van de onderwijstaal betreft deze moet beheerst worden op het ogenblik van het daadwerkelijk tijdens het academiejaar opnemen van de onderwijsopdracht. Dit kan zowel het eerste als het tweede semester zijn. De telling van de cijfers door de regeringscommissarissen is telkens gebeurd op 1 december van het betrokken academiejaar.

Voor de kennis van het Nederlands als bestuurstaal bepaalt artikel II.270 §2 wel specifieke termijnen. Deze werden met ingang van het academiejaar 2017-2018 aangepast als volgt:

"Elk lid van het onderwijzend personeel en van het academisch personeel, belast met een onderwijsopdracht, dat geen opleidingsonderdelen in het Nederlands doceert, moet de Nederlandse taal beheersen op ERK-niveau B2. Het instellingsbestuur voorziet een verplicht integratietraject dat garandeert dat het personeelslid na twee jaar minstens de Nederlandse taal beheerst op ERK-niveau A2, dat wordt afgesloten met het vereiste beheersingsniveau op ERK-niveau B2, en dat door het betrokken personeelslid wordt afgerond binnen de vijf jaar na zijn aanstelling of op het moment van zijn benoeming. Het vereiste beheersingsniveau van de Nederlandse taal wordt aangetoond aan de hand van kwalificatiegetuigschriften uitgereikt door officieel erkende instellingen waaruit blijkt dat het personeelslid de Nederlandse taal op het vereiste niveau beheerst. Het vereiste beheersingsniveau van de Nederlandse taal wordt vermoed aanwezig te zijn als het betrokken personeelslid een Nederlandstalig bachelor- of masterdiploma of doctoraat behaald heeft in een niet-anderstalige opleiding. (gew. bij OD XXVII, art. VI.16, inw. 01.09.2017)."

Nadat ik van de regeringscommissarissen hun finale rapport ontvang, zal ik bekijken welke stappen er verder nog moeten ondernomen worden om ervoor te zorgen dat elke docent belast met een onderwijsopdracht, de onderwijstaal op adequate wijze beheerst, waarin hij een opleidingsonderdeel doceert.

4. De scope van deze vraag betreft eveneens het Nederlands als onderwijstaal.

De sanctie in geval van het niet voldoen aan de opgelegde taalvereiste wordt niet expliciet geregeld in het decreet. Logischerwijze mogen de titularissen waarvan vastgesteld wordt dat zij niet over het vereiste attest beschikken niet langer het betreffende opleidingsonderdeel doceren. Zij kunnen de specifieke onderwijsopdracht wel opnieuw krijgen op het ogenblik dat ze het gevraagde taalattest kunnen voorleggen.

De specifieke bevraging bij de instellingen leverde de in bijlage toegevoegde gegevens op. Doorgaans wordt de onderwijsopdracht van de betrokken titularis geschrapt of aangepast van zodra er een vervanger beschikbaar is. In andere gevallen volgt er geen nieuwe aanstelling.

Zoals bij de vorige vraag reeds aangehaald, zal ik dit verder bekijken en ingrijpen waar nodig.

- 5-6. Ik gaf ook dit reeds als opdracht aan de regeringscommissarissen en wacht hun rapportering af.

BIJLAGE

[SV 372 bijlage](#)